

BEM-ggz Gespreksonderwerpen

Voor ggz-medewerkers

- Gebruik dit formulier als hulpmiddel bij het voeren van een medicijngesprek met de BEM.
- Bereid het gesprek voor aan de hand van de onderwerpen in de lijst. Bespreek de onderwerpen die jou zijn opgevallen of waarover signalen in het zorgdossier staan. **Als een onderwerp niet van toepassing is of al goed loopt, hoef je het niet te bespreken.**
- Bekijk het formulier [BEM-ggz Tips voor hulpmiddelen en hulp](#) voor extra informatie bij elk onderwerp.

TIP

Bespreek ook de volgende vijf onderwerpen. Kom samen tot concrete voorbeelden.

1. Wat kun je zelf doen?
2. Wat kan technologie doen?
3. Wat kan de familie doen?
4. Wat kan het sociaal netwerk doen?
5. Wat kunnen wij voor je doen?

Onderwerpen

1. De patiënt weet welke medicijnen hij/zij gebruikt voor welke aandoening.

Vraag de patiënt de afzonderlijke medicijnen te laten zien en te vertellen hoe en voor welke aandoening de patiënt de medicijnen gebruikt. Denk ook aan zelfzorgmiddelen. Check of het actuele medicatieoverzicht overeenkomt met de informatie van de patiënt en noteer de verschillen.

2. De patiënt kent de gegevens van de voorschrijver en de apotheek.

Laat de patiënt de naam en het telefoonnummer van de voorschrijver en de apotheek noemen of opzoeken. Vraag of de patiënt alle medicijnen van dezelfde voorschrijver en apotheek krijgt.

3. De patiënt kan de medicijnen bestellen en zorgen dat ze op tijd in huis zijn.

Hoe weet de patiënt of er medicijnen besteld moeten worden? Wanneer bestelt de patiënt nieuwe medicijnen? Wat doet de patiënt als ze niet op tijd in huis zijn? Let op grote voorraden of signalen dat er tekort is.

4. De patiënt kan de informatie van de apotheek op de verpakking goed lezen en begrijpen.

Ga na of de patiënt slecht kan zien en onderneem zo nodig actie (zoals gebruik van een loep). Heeft de patiënt moeite met lezen en schrijven? Vraag door: begrijpt de patiënt de informatie op de verpakking, bijsluiter en medicijnzakjes?

5. De patiënt belt de voorschrijver of apotheek of laat de behandelaar weten als de medicijnen niet werken, bij bijwerkingen of als er iets niet klopt met de medicijnen.

Vraag door: bij welke problemen belt de patiënt de voorschrijver of apotheek? Bij welke bijwerkingen? Overlegt de patiënt met de voorschrijver als hij/zij overweegt te stoppen met een medicijn?

6. De patiënt bewaart de medicatie op de juiste manier.

Lees samen de bewaaradviezen op het etiket, zoals bewaren in de koelkast. Bespreek waar de patiënt de medicatie bewaart. Heeft de patiënt de medicijnen goed geordend? Hoe zorgt de patiënt ervoor dat onbevoegden niet bij de medicatie kunnen komen? Is de patiënt zelf in staat de medicatie te laten liggen tot het volgende gebruiksmoment? Overweeg zo nodig een kluisje of kastje met slot in de kamer van de patiënt.

7. De patiënt gebruikt alleen medicijnen die nog houdbaar zijn.

Vraag hoe de patiënt controleert of de medicatie niet over de datum is. Kijk of de houdbaarheid van de medicijnen nog goed is. Denk ook aan een verkorte houdbaarheid na openen.

8. De patiënt neemt de medicijnen altijd op de juiste tijdstippen in.

Gebruikt de patiënt de medicatie op een vaste tijd of op vaste momenten? Bijvoorbeeld bij het avondeten. Let op 'zo nodig' gebruik en niet-dagelijks gebruik. Liggen er losse medicijnen of 'oude' medicijnzakjes? Kan de patiënt klok kijken? Wat doet de patiënt als hij/zij erachter komt dat medicijnen zijn vergeten? Heeft de patiënt wel eens geen zin om de medicatie in te nemen? Is inzet van een medicijndispenser mogelijk?

Onderwerpen

9. De patiënt volgt de gebruiksinstructies (op het etiket of medicijnzakje) op.

Vraag door: kent en begrijpt de patiënt de gebruiksinstructies goed? Kan de patiënt bijvoorbeeld van drankjes de juiste hoeveelheid inschenken? Let op adviezen over voeding bij bepaalde medicijnen, zoals zuivelproducten of grapefruit(sap). Denk ook aan een aangepast medicijnschema tijdens de Ramadan.

10. De patiënt weet wat de invloed is van koorts, braken of diarree op de medicatie.

Zijn er afspraken over wat de patiënt moet doen bij koorts, braken of diarree? In deze situaties kan de patiënt uitdrogen. Dit kan de werking veranderen van medicijnen bij hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten en nierschade. Bij braken bestaat ook het risico dat ingenomen medicatie weer wordt uitgebraakt.

11. De patiënt kan de medicijnen zelf uit de verpakking halen en als het nodig is tabletten halveren.

Denk daarbij aan zetpilverpakking of pleisterverpakking openmaken, tablet uit de strip, doosje of potje halen. Laat de patiënt zo mogelijk voordoen. Vraag na hoe de patiënt tabletten breekt als dat nodig is.

12. De patiënt kan de medicijnen goed doorslikken.

Wat doet de patiënt als medicatie lastig in te nemen is? Een tablet of capsule is gemakkelijker door te slikken als de patiënt het hoofd een stukje vooroverbuigt tijdens het slikken. Nooit tabletten of capsules malen zonder overleg met de voorschrijver of apotheker.

13. De patiënt kan zelf medicatie anders dan tabletten of capsules gebruiken.

Het gaat om toedieningsvormen zoals crèmes of zalven, zetpillen, klysma's, medicinale pleisters, pufjes, drankjes, oor- of oogdruppels en injecties. Kan de patiënt de juiste hoeveelheid afpassen? Kijk bij voorkeur een keer mee hoe het gaat.

14. De patiënt beheert en gebruikt de tabletten van de trombosedienst op de juiste manier.

Denk daarbij aan goed kunnen lezen en innemen volgens het doseerschema, contact opnemen met trombosedienst bij problemen, nakomen van controleafspraken.

15. De patiënt weet of het gebruik van alcohol samen gaat met de medicatie.

Vraag de patiënt naar het gebruik van alcohol. Weet de patiënt of gebruik van alcohol samen kan met de medicatie? Is de voorschrijver op de hoogte van het gebruik van alcohol? Informeer de voorschrijver als het gebruik verandert.

16. De patiënt weet of het gebruik van (soft)drugs samen gaat met de medicatie.

Vraag de patiënt naar het gebruik van (soft)drugs. Weet de patiënt of gebruik van (soft)drugs samen kan met de medicatie? Is de voorschrijver op de hoogte van het gebruik van (soft)drugs? Informeer de voorschrijver als het gebruik verandert.

17. De patiënt weet of roken en koffie drinken samen gaat met de medicatie.

Vraag de patiënt naar het rookgedrag en het gebruik van koffie. Weet de patiënt of roken en het drinken van koffie samen kan met de medicatie? Is de voorschrijver op de hoogte van het rookgedrag of het gebruik van koffie? Informeer de voorschrijver als het gebruik verandert.

18. De patiënt vertoont signalen van suïcidaal gedrag.

Welke medicijnen zijn risicovol? Spaart de patiënt medicatie? Kan de voorschrijver in overleg met de apotheker en patiënt de bestelhoeveelheid van de medicijnen aanpassen?

BEM-categorie:

- Bepaal de BEM-categorie van de patiënt en leg deze voor aan de voorschrijver. **Waar nodig neemt de voorschrijver de eindbeslissing.**
- Noteer de BEM-categorie in het behandelplan en/of zorgdossier. Beschrijf ook de eindafspraken: wat doet de patiënt zelf en wat neemt de zorgorganisatie over? Je tekent op de toedienlijst af voor de afgesproken medicatiezorg door de ggz-medewerker.
- Geef de BEM-categorie ook door aan de apotheek.
- Voer zo nodig gerichte verbeteracties uit. Denk daarbij ook aan het inzetten van hulpmiddelen.
- Evalueer deze verbeteracties na één tot twee weken. Noteer eventuele wijzigingen in het eigen beheer in het behandelplan en/of zorgdossier.

De BEM-categorieën

Categorie 1: patiënt bestelt en gebruikt medicatie zelf.

Categorie 2: ggz-medewerker bestelt medicatie, patiënt gebruikt medicatie zelf.

Categorie 3: patiënt bestelt medicatie, ggz-medewerker biedt hulp bij (deel van) medicatie.

Categorie 4: ggz-medewerker bestelt en biedt hulp bij (deel van) medicatie.

Categorie 5: ggz-medewerker bestelt, biedt hulp bij medicatie en ziet toe op inname.

Toelichting:

- 'Zelf' kan zijn: met een hulpmiddel.
- 'Hulp bij gebruik van een deel van de medicatie kan bijvoorbeeld zijn: de patiënt neemt zelf de medicatie uit de medicijnrol in, de ggz-medewerker dient de oogdruppel toe. Of: de ggz-medewerker geeft de medicatie uit de medicijnrol, de patiënt gebruikt zelf de 'zo nodig' inhalatiemedicatie.

Signaleren

Blijf alert op signalen dat de patiënt moeite heeft met het beheer en gebruik van de medicatie. Gebruik hierbij het formulier **BEM-ggz Signaallijst**.